Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0703

(mr. H.O. Kerkmeester, voorzitter, mr. E.L.A. van Emden, N.W. Over de Vest, leden en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Klacht ontvangen op	11 november 2021
Ingediend door	De consument
Tegen	ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	19 augustus 2022
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Volgens de consument handelt de bank in strijd met haar Algemene Voorwaarden Beleggen omdat een effectentransactie meestal meteen zichtbaar is in de beleggingsrekening, maar de bijbehorende geldboeking pas een dag later in de betaalrekening wordt verwerkt. Hij vordert dat de bank wordt bevolen de mutaties wegens effectentransacties tegelijk in de betaalrekening en de beleggingsrekening te verwerken. De commissie constateert dat de werkwijze van de bank op dit punt afwijkt van artikel 4.12 van haar Algemene Voorwaarden Beleggen. In verband met de vraag of de vordering kan worden toegewezen moeten de belangen van partijen worden gewogen. Uitkomst van deze belangenafweging is dat de vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de ingediende documenten met bijlagen.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op basis van de stukken beslist.

1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. De uitspraak is daarom bindend.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft een beleggingsrekening bij de bank.

2.2 Op de overeenkomst tussen partijen zijn de Algemene Voorwaarden Beleggen (hierna: AVB) van toepassing.

In artikel 4.12 daarvan staat:

> *4.12. Wat gebeurt er met mijn betaalrekening en beleggingsrekening nadat mijn order is uitgevoerd?*
> *1. Nadat uw kooporder is uitgevoerd, zal de bank gelijktijdig:*
> *- het totale bedrag dat u moet betalen van uw betaalrekening afschrijven; en*
> *- de beleggingsproducten op uw beleggingsrekening bijschrijven.*
> *2. Nadat uw verkooporder is uitgevoerd, zal de bank gelijktijdig:*
> *- de beleggingsproducten van uw beleggingsrekening afschrijven; en*
> *- het totale bedrag dat u ontvangt op uw betaalrekening bijschrijven. (…)"*

De klacht en vordering

2.3 De consument vordert dat de bank wordt bevolen de mutaties als gevolg van effectentransacties gelijktijdig op zijn beleggingsrekening en zijn effectenbetaalrekening te verwerken. Deze vordering berust op de stelling dat de bank op grond van artikel 4.12 AVB daartoe verplicht is.

Het verweer

2.4 De bank heeft verweer gevoerd. Voor zover nodig zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 In deze zaak gaat het om de vraag of de bank, bij het verwerken van effectentransacties in de beleggingsrekening en de bijbehorende effectenbetaalrekening (hierna: betaalrekening), zich houdt aan artikel 4.12 AVB. Volgens de consument is dit niet het geval omdat een effectentransactie meestal meteen zichtbaar is in de beleggingsrekening, maar de geldboeking pas een dag later in de betaalrekening wordt verwerkt. De bank brengt hiertegen in dat men onderscheid moet maken tussen de economische overdracht (de verrichte effectentransactie, meestal op de dag zelf zichtbaar in de rekening) en de juridische overdacht (vaak aangeduid als 'settlement', die pas later, doorgaans uiterlijk twee werkdagen na de transactie plaatsvindt). Omdat de geldboeking altijd uiterlijk op de dag van settlement plaatsvindt stelt de bank dat haar werkwijze aan artikel 4.12 AVB voldoet.

3.2 De commissie overweegt als volgt. Volgens artikel 4.12 AVB moet de bank, nadat een order is uitgevoerd, gelijktijdig (a) de aangekochte of verkochte effecten bij- of afschrijven op de beleggingsrekening en (b) de aankoopsom op de betaalrekening bijschrijven of de verkoopsom afschrijven. Aan de bank kan worden toegegeven dat in artikel 4.12 AVB niet wordt toegelicht of met het 'bijschrijven' en 'afschrijven' van beleggingsproducten wordt gedoeld op de economische overdracht van effecten (d.w.z. de orderuitvoering) of op de 'settlement' van de transactie (d.w.z. juridische overdracht).

Wanneer men het tijdstip van settlement bepalend vindt, zoals de bank doet, betekent dit dat de bank aan de eisen van artikel 4.12 AVB voldoet zolang de geldboeking en de settlement tegelijk plaatsvinden.

3.3 In dit betoog kan de bank echter niet worden gevolgd. Immers, als het gaat om algemene voorwaarden geldend voor een overeenkomst met een consument, moeten op grond van artikel 6:238 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek (hierna BW) de bepalingen in die algemene voorwaarden duidelijk en begrijpelijk zijn opgesteld. Verder prevaleert bij twijfel over de betekenis de voor de wederpartij gunstigste uitleg. Voor de uitleg die de consument voorstaat pleit dat de aanhef van artikel 4.12 AVB ('Wat gebeurt er met mijn betaalrekening en beleggingsrekening nadat mijn order is uitgevoerd?') en de inhoud van dit artikel de nadruk leggen op de mutaties in de betalings- en beleggings-rekening na een transactie. Met andere woorden, als de bank in artikel 4.12 AVB had willen regelen dat alleen de geldboeking en de settlement gelijktijdig hoeven plaats te vinden, had zij dit duidelijk en begrijpelijk behoren te vermelden. De consument stelt dan ook terecht dat hij uit artikel 4.12 AVB mocht afleiden dat de gelijktijdigheid betrekking heeft op de bij- en afschrijvingen die hij in zijn beleggings- en betaalrekening ziet.

3.4 De volgende vraag is of de vordering van de consument kan worden toegewezen. Hij vordert dat de bank wordt bevolen de mutaties in verband met effectentransacties gelijktijdig in de beleggingsrekening en de betaalrekening te verwerken. Bij het beoordelen van een dergelijke vordering moeten naar het oordeel van de commissie de belangen van partijen worden gewogen. De consument heeft toegelicht waarom hij er belang bij heeft een geldboeking spoedig in zijn betaalrekening te zien: bij gebrek daaraan ziet hij niet het actuele rekeningsaldo en evenmin de (door de transactie veranderde) bestedingsruimte, waarbij hij opmerkt dat de actuele bestedingsruimte wel zichtbaar wordt wanneer hij een order inlegt. Hij ziet zich daardoor genoodzaakt een eigen administratie te voeren. De bank voert aan dat de vordering op grond van artikel 6:2 en 6:248 BW moet worden afgewezen omdat de consument gebonden is aan de eisen van redelijkheid en billijkheid, waarbij ook de gerechtvaardigde belangen van de wederpartij een rol spelen. De bank stelt dat de operationele kosten – die zij zou moeten maken voor het aanpassen van haar systemen op de wijze die de consument wenst – zwaarder zouden moeten wegen dan het belang van de consument, te meer omdat niet is gebleken dat hij schade heeft geleden door de huidige werkwijze en evenmin dat toewijzing van de vordering vermogensrechtelijk voordeel voor hem zou opleveren. Verder merkt de bank op dat zij werkt aan een systeem waarin geldboeking en economische overdracht tegelijk plaatsvinden.

3.5 Naar aanleiding van deze stellingen overweegt de commissie als volgt. De bank heeft aangevoerd dat gevolg geven aan de vordering voor haar zou leiden tot operationele kosten. Hoewel zij deze kosten niet heeft toegelicht, acht de commissie voldoende aannemelijk dat die kosten er zullen zijn, omdat een dergelijke wijziging een aanpassing van IT-systemen zal vereisen.

Verder constateert de commissie dat de consument weliswaar heeft uitgelegd dat hij hinder ervaart door de huidige werkwijze van de bank, maar dat de stukken geen aanwijzingen bevatten dat hij daardoor schade heeft geleden of op enig moment niet in staat was een gewenste order te plaatsen. Onder die omstandigheden heeft de consument onvoldoende belang bij een bevel aan de bank tot het (direct) aanpassen van haar systemen. De vordering zal daarom worden afgewezen.

3.6 Tot slot overweegt de commissie dat zij er begrip voor heeft dat de consument deze klacht heeft ingediend. Het is immers niet wenselijk te noemen dat de werkwijze van een bank, zoals hier bij het verwerken van mutaties in de betaal- en beleggingsrekening, afwijkt van de beschrijving daarvan in haar algemene voorwaarden.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Kifid als wordt voldaan aan de vereisten van regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot zes weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na verzending van de uitspraak kunt u verzoeken vergissingen zoals schrijf- of rekenfouten of een verkeerde naam of datum te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na verzending kunt u verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl